

ПРАВА ВІЛ-ІНФІКОВАНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

Власенко Софія Борисівна, викладач кафедри психології ННІПП НАВС

Україну вважають лідером європейських та центральноазіатських країн щодо захворюваності населення на ВІЛ. Станом на 2010 р. ВІЛ-інфікованими є 1,1 частка дорослого населення, де переважну більшість складає молодь. Одним із основних шляхів передачі вірусу імунodefіциту є передача від матері до новонародженої дитини. За статистичними даними за період від 1995 по 2012 рр. у хворих матерів народилося 2814 ВІЛ-позитивних дітей.

Дана ситуація активізує органи влади, систему охорони здоров'я, засоби масової інформації, представників громадських організацій щодо розробки та впровадження системи заходів ефективної профілактики поширення ВІЛ в Україні.

Станом на сьогодні в Україні діють наступні документи нормативно-правової бази щодо захисту прав ВІЛ-інфікованих осіб [1, 2]:

1. Закон України «Про затвердження Загальнодержавної програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки»;

2. Закон України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунodefіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ»;

3. Наказ МОЗ 740/1030/4 23.11.2007 «Про заходи щодо організації профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини, медичної допомоги і соціального супроводу ВІЛ-інфікованих дітей та їх сімей»;

4. Стратегія Інформаційно-профілактичної діяльності щодо протидії поширенню ВІЛ-інфекції/СНІДу серед населення та ін.

Основною умовою підтримки ВІЛ-інфікованих осіб та профілактики поширення ВІЛ/СНІДу серед населення є збереження основних прав та свобод особистості.

В. Рябуха [1, с.18] визначає наступні права людини у сфері ВІЛ/СНІДу: недискримінацію та рівноправний захист у зв'язку з фактичним статусом ВІЛ-інфікованого чи з підозрою на це захворювання; збереження конфіденційності ВІЛ-позитивного статусу; медичну допомогу, в тому числі тестування на ВІЛ, без примусу та зі збереженням лікарської таємниці; вільне пересування країною і виїзд за її межі; свободу думки та слова, отримання і оприлюднення інформації про поширення ВІЛ/СНІД; участь у благодійних, громадських організаціях та інших об'єднаннях громадян; вільний вибір роду професійної діяльності, доступні умови праці; збереження честі та гідності; право на освіту та соціальний захист.

Порушення прав ВІЛ-інфікованої особистості проявляється у дискримінації ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД, економічній недоступності для даних осіб певних послуг та медичних препаратів, порушенні добровільності тестування на ВІЛ, стигматизації.

Основну психологічну причину порушення прав осіб із ВІЛ полягає в упередженому ставленні суспільства. Наслідком такого ставлення стає прагнення приховати свій ВІЛ-позитивний статус, що сприяє поширенню захворювання.

Для подолання упередженого ставлення, в першу чергу, необхідно налагодити ще більш ефективну освіту та поінформованість населення з питань передачі ВІЛ/СНІДу; надавати психологічну допомогу з даного питання хворим на ВІЛ та здоровим людям, що їх оточують, дотримуватися правил медичної та психологічної етики та деонтології; забезпечити

надання ширшого кола медичних і юридичних послуг, сприяти хворим у професійному самовизначенні та самореалізації.

Список використаних джерел:

1. Виклик та подолання: ВІЛ/СНІД та права людини в Україні : Посібник / Відпов. ред. А. Скурбаті. – К., 2008. – 192 с.

2. Захист прав ВІЛ-інфікованих осіб у суді : науково-практичний посіб. для суддів / Ред. М. В. Буроменський. – К., 2009. – 110 с.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МІЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВОЇ ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ОХОРОНИ ПРАВ ТА СВОБОД ГРОМАДЯН

Василенко Марина Миколаївна, викладач кафедри психології ННПП НАВС

Міліція в Україні — державний озброєний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, власність, природне середовище, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань [1]. Вона являє собою єдину систему органів, яка входить до структури міністерства внутрішніх справ України.

Згідно з чинним законодавством основними завданнями міліції є: забезпечення особистої безпеки громадян; захист їхніх прав і свобод, законних інтересів; запобігання правопорушенням та їх припинення; охорона й забезпечення громадського порядку; виявлення і розкриття злочинів, розшук осіб, що їх вчинили; забезпечення безпеки дорожнього руху; захист власності від злочинних посягань; виконання адміністративних стягнень; участь у поданні соціальної та правової допомоги громадянам, сприяння в межах її компетенції державним органам, підприємствам, установам та організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків.

Відповідно до завдань і функцій внутрішню структуру міліції складають такі підрозділи: кримінальна міліція; міліція громадської безпеки; транспортна міліція; державна автомобільна інспекція; міліція охорони; спеціальна міліція.

У межах чинного законодавства міліція має право обмежувати права і свободи громадян, якщо без цього не можуть бути виконані покладені на неї обов'язки, й зобов'язана дати їм пояснення з цього приводу [2].

В. О. Лефтеровим та О. В. Тимченко детально описали специфіку роботи правоохоронних органів [3; 4]. Вони зазначили, що діяльність правоохоронця являє собою працю, що потребує великої напруженості, терпіння, знань та високої відповідальності з дотриманням норм закону.

Було визначено риси, що відрізняють діяльність працівника правоохоронних органів від діяльності більшості людей інших професій, у тому числі і ризиконебезпечних:

по-перше, широкий спектр вирішуваних завдань, програма їх вирішення може бути виражена в найзагальнішій формі, що, як правило, представлено у правових нормах;

по-друге, професія цілком піддається правовому регулюванню, що відображається на особистості кожного працівника ОВС. Під час планування своєї роботи правоохоронець зіставляє майбутні дії з нормами законодавства України, що їх регламентують;

по-третє, висока емоційна напруженість професії, яка пов'язана з негативними емоціями, необхідністю їх регуляції, відсутністю можливостей для їх психоемоційної розрядки;

по-четверте, діяльність пов'язана з правом і обов'язком застосувати владу від імені закону та зі здійсненням особливих владних повноважень. Тому у більшості правоохоронців розвивається професійне почуття підвищеної відповідальності за наслідки своїх дій;